

[Chr. Hansen.]

vi sælge det kongelige Teater, nu kan faa Lov at vise, om de har Mod til at stemme derfor. Vedtager det høje Folketing nu i Aften, at vi skal sælge det kongelige Teater, saa faar vi jo Ro, saa behøver vi ikke at diskutere det nye Hus, saa er vi ude over alt dette. Men jeg vil dog sige til det ærede Medlem, at saaledes ser jeg nu en Gang ikke paa Sagen. Det kongelige Teater er en Statsinstitution, vi har haft i over 200 Aar, og det kongelige Teater er ikke et almindeligt Teater, det er baade et Teater og en Skole, hvor der uddannes Kunstnere i Musik, Dans og Skuespilkunst og meget andet, og derfor kan man ikke sammenligne det med andre Teatre. Saa kan man naturligvis spørge: Kan vi undvære det? Jeg tror ikke, vi kan undvære det. Jeg tror, det er lige saa nødvendigt, at man oplæres i Musik og dansk Sprog, som det er at lære at læse og regne og skrive; jeg tror, det er nødvendigt for Samfundets Trivsel, og derfor siger jeg til det ærede Medlem, at saadan, som han ser paa det, maa man ikke se paa det; jeg synes ikke, man som Rigsdagsmand har Lov til at se saa ensidigt paa Tingene, man skal se paa, hvad der er til hele Samfundets Gavn. Jeg er Med-ejer af en Forretning, hvor vi har 10 Automobiles, der aldrig kommer udenfor Københavns Gader, og jeg kunde jo, hvis jeg saa lige saa ensidigt paa Tingene, sige: Hvorfor skal vi betale til Lille Bælts Broen? Den kommer ikke os ved, vi har slet ikke Brug for den. Men det kan man jo ikke, man maa se paa, hvad der er til Gavn for Samfundet. Eller Københavnerne kunde sige: Det kommer ikke os ved, om der skal bygges en Bro i Jylland eller en ny Jernbanestation i Aarhus eller i Aalborg eller et andet Sted. Men saadan har man ikke Lov til at se paa det som Rigsdagsmand, vi maa undersøge og skønne over, hvad der tjener Samfundet bedst, og derfor har vi en Pligt til at være med til at stemme for den Slags Ting, og man kan ikke ovre i Jylland eller ude paa Sjælland sige, at det kongelige Teater kun kommer København til gode. Det kommer os alle til gode.

Jeg ser saaledes paa det efter mit Kendskab dertil, at det kongelige Teater er en Institution, som en Privatmand ikke kan drive, men som Staten som hidtil bør vedblive at drive. Et privat Teater har een Opgave, og det er at tjene Penge, det kommer man ikke bort fra; vi ser jo, hvorledes Folketeatret spiller det samme Stykke omtrent hele Vinteren, og det giver Penge

i Kassen, men er der nogen, der tror, at det er Kunst? En Skuespiller sagde forleden Dag til mig: Naar det gaar saadan, betragter vi det mere som en Trædemølle. Der er altsaa Forskel paa et Privatteater og paa det kongelige Teater. Den danske Stat bør bevare Teatret som Statsinstitution og ikke smaaligt komme og kritisere, at vi Gang paa Gang maa give saa store Tilskud dertil, thi naar Tilskuddene er saa store, er det, fordi den danske Rigsdag ikke vil ofre Penge paa at indrette det saaledes, at de kan komme til at arbejde.

Ordføreren for Lovforslaget vedrørende det kongelige Teaters Bygnings- og Sceneforhold (Chr. Søgaard): Det ærede Medlem Hr. Chr. Hansen kom med en Udtalelse, som kunde misforstaas, idet han sagde, vi var bundne i 15 Aar. Ja, der er lejet for 15 Aar, men det maa føjes til, at vi kan drive Teatret saa længe eller kort, vi vil, i disse 15 Aar, for vi har Ret til Fremleje. Selv om vi nu vil etablere et Teater i den nye Bygning, er vi altsaa ikke forpligtede til at drive det en Dag længere, end vi ønsker det, men kan lade Lokalet bruge til noget andet, og paa den Plads, hvor det ligger, vil det sikkert kunne fremlejes.

Chr. Hansen: Man kan ikke komme bort fra, at de 100.000 Kr. skal vi betale hvert Aar, selv om vi ikke kan leje det ud og ikke faar en rød Øre for det. 1.500.000 Kr. er Staten bundet til, det kan man ikke komme udenom.

P. Andersen: Jeg finder det nødvendigt at rette en Misforstaaelse, som den højtærede Minister for offentlige Arbejder har gjort sig skyldig i, idet Ministeren nævnte, at jeg havde udtalt, at der gjorde sig to Slags Anskuelse gældende hos Embedsmændene, „i Ministeriet“, sagde Ministeren, efter den Farve, Ministeriet har. Denne Bemærkning „i Ministeriet“ er noget, som Ministeren har fundet paa. Noget saadant har jeg ikke sagt, thi jeg talte ikke om Ministeriets Embedsmænd. Jeg har ingen som helst Viden om, hvorvidt saadanne Forhold skulde gøre sig gældende blandt Embedsmændene indenfor Ministeriet for offentlige Arbejder, og naar jeg ikke ved noget derom, kan jeg selvfølgelig heller ikke udtale noget derom. Jeg talte heller ikke, som Ministeren nu synes at ville tillægge mig det, som om det skulde være Borgmesteren for Magistratens 4de Afdeling, jeg sigtede til. Nej, jeg nævnte udtrykkelig, hvad det var for Embeds-